

INFOBLAD FISKGRUPPER:

LEVANDEFÖDANDE TANDKARPAR –"UNGFÖDARE"

De lever från sydöstra USA och Karibien till Argentina och Uruguay. De mest kända är guppy, platy, molly och svärdbärare. Pga. intensiv avel är det idag otroligt färggranna men inte lika tåliga "som förr" och relativt kortlivade.

Akvariet: Väl upplyst med relativt tät växtlighet och lite flytväxter. Gärna mycket finbladiga växter yngel kan gömma sig i. 20-40 liters akvarium och uppåt i storlek beroende på art.

Vattnet: Neutralt till svagt alkaliskt, gärna med salttillsats. Ett rent och syrerikt vatten som uppnås med effektiv och relativt kraftig filtrering och regelbundna vattenbyten. Temperatur beroende på art 23-29°C.

Foder: Allätare med extra grönfoder t.ex. ett fling/granulafoder och fryst foder t.ex. cyclops, artemia och röda, vita mygglarver.

Sällskap: Normalt anspråkslösa och härdiga som passar väl i sällskapsakvarier. Jagar ofta små yngel, även sina egna.

Odling: De föder levande yngel.

BARBER, RASBOROR OCH TETTOR (*Characins*)

Vackra, tåliga och lättlekta stimfiskar. Tetror lever i Sydamerika och Afrika. Barber, Rasboror ff.a. I Asien men även Afrika och Europa.

Akvariet: Inred med växter, gärna även flytväxter vilket dämpar belysningen så de färgar ut bättre. Medel till mörk finkornigt grus och rötter. Behåll mycket fri simyta.

Vattnet: Neutralt till lätt surt vatten (undantag finns) De flesta trivs i 23-27°C. 20-40 liters akvarium och uppåt i storlek beroende på art. Ett rent och syrerikt vatten som uppnås med effektiv och relativt kraftig filtrering och regelbundna vattenbyten.

Foder: Barber, rasboror är allätare. Tetror är köttätare. T.ex. ett fling/granulafoder och frysta cyclops, artemia, röda, vita mygglarver.

Sällskap: Mindre arter passar väl med mindre likartade, ej aggressiva, fiskarter. En del barber är fenbitare så de ska inte hållas med arter med långa fenor t.ex. guppy, kampfisk, guramis.

Odling: Romspridare eller substratlekare.

LABYRINTFISKAR

Mest kända är 'guramis' och de s.k. kampfiskarna (släktet *Betta*) från sydöstra Asien. Namnet labyrint syftar på deras speciella andningsorgan 'labyrinten' som gör att de tar upp luft vid vattenytan som en anpassning till ett liv i syrefattiga vatten.

Akvariet: Trivs i ett tätplanterat akvarium med en del skyddande flytväxter, rötter och stenar. Det är viktigt att luften ovan vattenytan har hög luftfuktighet och att fisken kan nå ytan, annars kommer den att "drunkna" oavsett syrehalten i akvarievattnet.

Vattnet: Anpassningsbara men föredrar neutralt till lätt surt vatten. Ett rent och syrerikt vatten som uppnås med effektiv filtrering, som inte får vara alltför kraftigt och regelbundna vattenbyten. De är känsliga för dålig vattenkvalitet. Temperatur 25-28°C, blir lätt sjuka i för kallt vatten. 20-40 liters akvarium och uppåt i storlek beroende på art.

Foder: Allätare med lite större köttbehov. För att hålla dem i god kondition flingor/granulat och levande eller fryst foder emellanåt.

Sällskap: De passar bra i de flesta sällskapsakvarier ihop med andra lugna och fredliga fiskar i lämplig storlek, passa för fenbitare.

Odling: Majoriteten är skumbobyggare.

REGNBÅGSFISKAR:

De lever ff.a. Runt Australien och är lättodlade och fantastiskt vackra fiskar. Varierar i storlek från 3 till 20 cm.

Akvariet: Regnbågsfiskar är aktiva simmare så därför kan akvariet aldrig vara för stort. Belysningen kan vara stark men bör skuggas av lite flytväxter. Bottenmaterialet mörkare sand/grus 2-6mm. Fisken färgar ut bättre mot mörk sand.

Mycket växtlighet på sidorna att sprida rommen i och fri simyta i mitten. Hoppas lätt högt så tätslutande täckglas är nödvändigt.

Vattnet: Neutralt till svagt basiskt, många arter med salttillsats. Regelbundna vattenbyten med så små temperaturförändringar som möjligt. Kraftfull filtrering eftersom de lever i klara, syrerika vatten. Temperatur 24-27°C. 20-40 liters akvarium och uppåt i storlek beroende på art.

Foder: Allätare med lite större köttbehov. För att hålla dem i god kondition flingor/granulat och levande eller fryst foder emellanåt.

Sällskap: Stimfiskar, minsta arterna bör hållas i ett artakvarium medans de större passar bra i ett sällskapsakvarium ihop med andra fiskar som är lika fredliga. Håll dem gärna ihop med en del bottenlevande arter.

Odling: Sk. permanenta lekare vilket innebär att de leker och avger ägg nästan varje dag från det att de är lekmogna.

HARNESKMALAR (*Loricariidae*)

Dessa fredliga fiskar kommer från Sydamerika och Afrika. Malarna har till skillnad från de flesta andra fiskar inga fjäll, istället skyddas huden av bensköldar. Alla arter har skäggtömmar, känselspröt, runt munnen. De varierar i storlek från c:a 4-60cm.

Akvariet: Självklart måste akvariets storlek vara avpassat efter fiskens storlek. En mal som kan bli 30-50 cm måste ha ett akvarium som är minst 150-200cm långt. De flesta är nattaktiva så ge dem gömställen för dagen med hjälp av rötter, stenar och växter.

Vattnet: Relativt starkt strömmande med lite dämpad belysning eller flytväxter och medel till mörkt bottenmaterial. De flesta arter föredrar dock ett relativt neutralt vatten (pH 6.5-7.4) och en temperatur på 23-26°C men är extremt anpassningsbara. 20-40 liters akvarium och uppåt i storlek beroende på art.

Foder: Växtätare som behöver fiberrik kost med alger, algtabletter och fryst vegetabiliskt foder. Betar även på rötter i akvariet.

Sällskap: Hålls med fiskar av lämplig storlek. Håller ofta egna revir men det innebär inte några problem i de flesta akvarium.

Odling: En del t.ex. Ancistrumalar är mycket lättlekta. De flesta är substratruvare och hanen vaktar ägg och yngel.

CORYDORASMALAR (*Corydoras*)

Alla dessa arter är mycket fredliga, grupplevande och dagaktiva fiskar som lever i strömmande bäckar. De flesta är små c:a 3-7cm.

Akvariet: En del bredbladiga växter och rötter som skyddar. Bottenmaterialet kan gärna vara medel till mörkt och SKA bestå av finkornig sand som inte är vass i kanterna. Annars kan malarna inte böka i botten ordentligt efter mat och även skada sig.

Vattnet: Naturligt neutralt till surt beroende, anpassningsbara i akvariet ph 6-7,5. Temperatur 22-27°C. Ett rent och syrerikt vatten som uppnås med effektiv och relativt kraftig filtrering och regelbundna vattenbyten. 20-40 liters akvarium och uppåt i storlek beroende på art.

Foder: Allätare som huvudsakligen äter små vattenlevande djur som larver, maskar och loppor. Mata med allätarfodertabletter och blandat fryst eller levande foder t.ex. cyclops och mygglarver.

Sällskap: I akvarium skall man alltid hålla dessa trevliga och små fiskar i stim på minst 5-6 individer. Ju mindre art ju större grupp. De passar i de flesta sällskapsakvarier ihop med andra fredliga arter.

Odling: De är lättodlade och placerar ut sin rom runt om i akvariet efter leken. Många arter odlas med stor framgång idag.

SYDAMERIKANSKA CIKLIDER OCH CENTRALAMERIKANSKA CIKLIDER

Syd och centralamerika är stora kontinenter med mängder av ciklider, från de små dvärgcikliderna till majestätiska skalärer, diskus och de stora påfågelscikliderna. Centralamerikanska ciklider kan bli mycket stora, många arter över 40cm.

Akvariet: Inredning beror på artval. Stora grävande arter kräver stora rötter och stenar de inte kan flytta på. Små dvärgciklider trivs utmärkt om akvariet innehåller växter, några rötter och stengrottor.

Vattnet: I det tropiska området finns det 3 typer av floder. *Svarvatten* - dessa vattendrag har mörkfärgats av organiskt material. Vattnet är dock relativt klart eftersom det inte innehåller så mycket slam. Exempel på en sådan flod är Rio Negro. *Klarvatten* - dessa vattendrag består av ofärgat klart vatten som har sitt ursprung i områden med mycket gamla och hårda klippor. *Vitvatten* - dessa vattendrag för med sig mycket oorganiskt material, vilket färgar vattnet och minskar sikten betydligt. Hur ciklidarterna trivs bäst beror på vart de lever i naturen. För de flesta arter 25-27°C och pH 6.5-7. Centralamerikanska vill ha ett hårdare neutralt till basiskt vatten. 20-40 liters akvarium och uppåt i storlek beroende på art.

Foder: Allätare. T.ex. ett fling/granulatfoder och fryst foder t.ex. cyclops, artemia och röda, vita mygglarver.

Sällskap: Det är omöjligt att blanda så vitt skilda fiskar, även om alla kommer från Sydamerika. Blanda inte stora fiskar med små och håll inte rovfiskar tillsammans med mindre arter. Många arter passar väl ihop med t.ex. tetror och olika harneskmalar, corydoras.

Odling: Majoriteten är substratruvare, det finns en del munruvande arter.

VÄSTAFRIKANSKA CIKLIDER

Här hittar man t.ex. palettciklider, lejonhuvudsciklider och thomasicklid. De lever i floder, strömmar och dammar.

Akvariet: måste ha täckglas eftersom de är bra hoppare Ett lämpligt akvarium skall vara inrett med någon rot och flera större stenar som bildar grottor och ha sand eller fint grus som bottenmaterial. I deras naturliga miljö finns det inga växter, men dessa förstörs inte om man låter sådana ingå i akvarieinredningen, eftersom fiskarna inte är växtätare. Belysningen skall vara dämpad.

Vattnet: Vattenvärdena i dessa områden varierar ganska mycket, men vattnet är oftast relativt mjukt och har ett pH-värde som oftast håller sig mellan 6.5 och 7.5, temperaturen ligger runt 24-26°C. I sin naturliga miljö lever de i forsar och måste därför hållas i vatten av hög kvalitet (bra filtrering och täta vattenbyten) som är mycket syrerikt. Detta till trots trivs de bäst i områden där vattnet är relativt lugnt. Se därför till att pumpen är placerad på ett sådant sätt att det inte cirkulerar vattnet alltför kraftigt. 20-40 liters akvarium och uppåt i storlek beroende på art.

Foder: Allätare. T.ex. ett fling/granulatfoder och fryst foder t.ex. cyclops, artemia och röda, vita mygglarver.

Sällskap: I de områden där man hittar ciklider finns det också många andra sorters fiskar (t.ex. tetror och malar). Dessa fiskar går oftast bra att blanda med dem. Eftersom de är så starkt revirhävdande kan de inte hållas i för små akvarium.

Odling: Substratruvare och brukar leka i eller runt grottor.

MALAWICKLIDR

Malawisjön innehåller över 650 ciklidarter, nästan alla arter lever endast i denna sjö.

Akvariet: Inreds med stora stenrosen som ger gömställen för yngel och där hanarna kan hålla ett revir. Inga växter naturligt men tåliga arter kan klara sig. Finkornigt grus.

Vattnet: pH 7.5-8.6. Temperatur 23-28°C. Kraftfull filtrering, minst 3ggr akv. Volym/timme, som ger god syresättning och strömmar i vattnet. Regelbundna täta vattenbyten.

Foder: Flingfoder eller granulat utan animaliska fetter med högt vegetabiliskt med fryst foder t.ex. artemia och krill.

Sällskap: Revirhävdande arter som fungerar bäst i större grupper av samma art med övervägande honor. Runt 120liter och uppåt för de minsta arterna. Vissa tuffare malar klarar sig i även i ett malawiakvarium, annars blandar man inte dem med andra fiskgrupper.

Odling: Lättodlade munruvare.

TANGANYIKACIKLIDER

Tanganyikasjön består av klippkust och sandiga område med klara, syrerika vatten.

Akvariet: Finns endast ett fåtal arter växter i sjön, ett artakvarium innehåller inga växter utan inreds med stora stenar och klippbakgrunder som ger gömställen för yngel och där hanarna kan hålla ett revir Munruvande arter hålls 10-15/art i akvarier över 375liter. Några av de substratruvande arterna kan antingen hållas parvis eller i små grupper i relativt små akvarier från 60liter.

Vattnet: pH minst 7,5-8,0. Temperatur 24-26°C. Regelbundna vattenbyten och kraftfull filtrering, god syresättning och strömmar.

Foder: Flingfoder eller granulat utan animaliska fetter med högt vegetabiliskt med fryst foder t.ex. artemia och krill.

Sällskap: Vanligtvis hålls endast en eller ett fåtal tanganyikaciklidarter tillsammans i större grupper.

Odling: Munruvande eller substratruvande.

GULDFISKAR OCH KOI

Guldfiskar och Koi, som finns i en mängd olika avelsformer, trivs bäst jättestora akvarier eller i dammar ute eller inne.

Akvariet: Avelsformen Slöjstjärt hålls i stora akvarier med tåliga (så de ej äts upp) växter. Inred med stadiga stenar, rötter och ett medelgrovt grus. De flesta sk. 'guldfisksskålar' är alldeles för små för att rymma slöjstjärtar och de erbjuder heller inte skydd för fiskarna eller ett tillfredsställande pumpsystem som sköter vattenkvaliteten.

Vattnet: De ställer inga specifika krav utöver renheten. Använd ett rejält filter och var noga med vattenbytena eftersom de äter och smutsar ner mycket. Guldfiskar och Koi trivs bäst i 16-22°C medans avelsformen slöjstjärt i 21-25°C. Från c:a 60liter som yngelakvarium till dammar på ett par tusen liter för större koi.

Foder: Guldfiskarna är allätande. Mata med guldfiskpellets (eller guldfiskflingor till små individer) med mycket vegetabilier.

Sällskap: Guldfiskarna och Koi är rätt fredliga och harmlösa fiskar som passar ihop med andra fredliga fiskar i lämplig storlek -Tänk på hur stora Koi blir! Man bör dock tänka på att de vill ha relativt svalt vatten och därigenom utesluts de flesta tropiska arter.

Odling: Guldfiskarna är lättlekta romspridare, Koi är mer svårödlade.

Utedammen: Guldfisk kan övervintras utomhus om dammen inte riskerar att bottenfrysas. Dra ner på maten under hösten då de blir mer passiva, under 10°C mata inte alls. Koi är betydligt känsligare än guldfisk och är lite svårare att övervintra utomhus.

